KIITOKSET

Kiitän ystäviäni ihanasta päivästä 27.8.2014

Arja Laine

Virsi 526

Vänskä johtaa Tapiola Sinfoniettan avauskonsertin

HELSINKI (STT)
Kapellimestari Osmo Vänskä johtaa Espoossa Tapiola Sinfoniettan syyskauden avajaiskonsertin. Konsertin ohjelma koostuu Beethovenin teoksista, ja pianosolistina vierailee venäläissyntyinen Jevgeni Sudbin.

Vänskä on johtanut Minnesotan orkesteria vuodesta 2003. Hän on yksi kansainvälisesti kysytyimpiä suomalaiskapellimestareita. Tammikuussa Vänskä ja Minnesotan orkesteri voittivat Grammy-palkinnon Sibeliuksen sinfonioista 1 ja 4.

Avauskonsertti kuullaan 11. syyskuuta Espoon kulttuurikeskuksessa.

Oman pojan voittoon uskotaan

Big Brother kiinnostaa Oulaisissa, muu tosi-tv tarjonta ei niinkään

Marko Pinola
OULAINEN (KP)
Tosi-tv -ohjelma Big Brotherin seuraaminen on lisääntynyt Oulaisissa paikkakuntalaisen ohjelmaan osallistumisen myötä.

20-vuotissynttärit BB-talossa viettäneen oulaistelaisen **Joonas Rannan** uskotaan kisaavan finaalissa ja jopa vievän voiton kokonaan.

Oulaisten oman pojan tuntevan **Jani Pirkolan** mukaan Rannan omalaatuinen persoona vetoaa ohjelman katsojiin.

– Kaveriporukalla istutaan iltaisin ja katsotaan Joonaksen edesottamuksia talossa. Aikaisemmin ei ole Big Brotheria tullut seurattua, mutta nyt kun hyvä kaveri on talossa, tulee jännättyä, Pirkola paljastaa.

Rannan BB-menestys on puheenaiheena päivittäin Oulaisten keskustan Teboilin kahvipöydissä.

Siitä esimerkkinä sivupöydästä kuuluva spontaani huuto:

– Joonas voittaa!

Huoltoasemayrittäjä **Timo Heiska** huomasi myös iltapäivälehtien tekevän Big Brotherin myötä hyvin kauppansa.

– Seiska-lehdet myytiin torstaina loppuun alta aika yksikön. Lehdessä oli tuoreimmat uutiset Big Brother talosta.

Tavallista elämää töllöttimeen

Vaikka paikkakuntalainen kisaakin Big Brotherissa, saavat tosi-tv -ohjelmat pikaotannan perusteella kylmää kyytiä oulaistelaisilta.

Muun muassa ohjelmien moraali mietityttää eikä ohjelmien katsomiseen oikein ole aikaakaan.

– Minulla ei ole ajan lisäksi juuri kiinnostustakaan seurata tosi-tv -ohjelmia. Tuppaavat olemaan pelkkää kaljoittelua, harmittelee Oulaisten K-Supermarketista tavoitettu **Sini Saari**. Sisustusohjelmat ovat Saaren mieleen, mutta hurjimpien ohjelmaformaattien hän toivoisi rauhoittuvan.

– Kaipaisin tavallista elämää enemmän tosi-tv:seen.

Peukut pystyyn Joonakselle! Keskustan Teboilin Jenna Mikkola, Jani Pirkola ja Timo Heiska luottavat BB-Joonaksen pärjäämiseen. MARKO PINOLA

Marjastajien tuoksahtavat tuttavat

Nivelkärsäisiin kuuluvat luteet muistuttavat kovakuoriaisia, mutta niiden peitinsiivet ovat pehmeämmät ja monikuvioisemmat. Marjaluteet osaavat tuottaa pahanmakuista nestettä ja äitelää hajua, joka on useimmille marjastajille tuttu elämys. Luteet käyttävät hajujaan sekä puolustautuessaan että houkutellessaan parittelukumppania. Marjaluteet voivat kameleontin tavoin vaihtaa väriään: syksyllä ne ovat ruskeita, keväällä vihreitä.

Suomesta tunnetaan noin 500 ludelajia. Luteet imevät kasvinesteitä, toiset lajit ovat petoja. Lajit voivat aiheuttaa viljelytuhoja, erityisesti peltolude ja marjalude. Joukkoon kuuluvat myös nisäkkäissä loisivat lutikat, joita Suomessa on tavattu kolmea lajia.

Vaillinainen muodonvaihdos

Luteilla on vaillinainen muodonvaihdos, jossa varsinaista kotelovaihetta ei ole. Toukat luovat nahkansa viidesti, ja otukset saavat siivet vasta aikuisena. Luteiden pää on kolmiomainen, ja sen sivuilta lähtevät jaokkeiset tuntosarvet. Pään alapuolelle sijoittuu imukärsä, joka on lepoasennossa suuntautunut taaksepäin.

Etelä- ja Keski-Suomessa tavattavan kupariluteen väritys vaihtelee yksilöittäin, mutta useimmiten se on kellertävän ruskea. Tuntosarvet ovat lähes mustat, ja etuselän takakulmissa on tumma läiskä. Kuparilude elää niityillä ja joutomailla, joilla se syö ruohovartisia kasveja.

Reilun sentin mittainen lehvälude elää lehtipuuvaltaisissa ympäristöissä, kuten lehdoissa ja puutarhoissa. Lajin ravintokasveja ovat koivut ja lepät. Lehvälude imee ravintonsa norkoista. Suomessa laji on hyvin yleinen, ja sitä tavataan Lapissa asti.

Kirjokunttalude hyödyntää muurahaispesiä

Ruskean- ja mustankirjavaa kirjokunttaludetta tavataan koko maassa. Kirjokunttaluteen jalat ovat lähes karvattomat, mistä lajin ja sen nymfit tunnistaa. Kirjokunttalude viihtyy havumetsissä, mutta myös kuivilla niityillä. Kirjokunttaludetta on löydetty paljon muurahaispesistä, joissa sen arvellaan hyötyvän muurahaisten kokoamista kasvien siemenistä.

Typpyluteisiin kuuluva piikkilude on sen sijaan peto. Aivan pienenä laji elää kasvinesteillä, mutta alkaa pian saalistaa lehtikuoriaisten ja perhosten toukkia. Piikkilude työntää terävän imukärsänsä saalistoukkaansa ja imee sen kuiviin kuin tripmehun. Piikkilude talvehtii munana tai aivan pienenä toukkana.

Pyjamalude varoittaa lintuja

Pyjamaluteella on selässään kauniit punamustat pystyraidat, jotka muistuttavat pyjamapuvun juovia. Lajia tavataan lämpimillä niityillä auringonpaisteessa. Suomessa pyjamalude on uusi tulokas. Lajin havaittiin ensimmäisen kerran vuonna 2006, ja se asettunee maahamme pysyvästi.

Pyjamalude tarvitsee elääkseen sarjakukkaiskasveja. Otus paistattaa mielellään päivää siankärsämön, koiranputken ja vuohenputken kukinnossa. Pyjamaluteen väritys näyttää nätiltä ihmissilmään, mutta sen todellinen tarkoitus on varoittaa lintuja, ettei otus kelpaa ateriaksi.

Tuomo Komulainen

Lähteet: Rintala & Rinne: Suomen luteet
Åke Sandhall: Ötökät

Korea pyjamalude on saanut nimensä pitkittäisjuovistaan, jotka tuovat mieleen yöpuvun. ENTOMART

Kirjokunttaludetta tavataan usein muurahaispesistä ja niiden läheisyydestä.

Lehvälude suosii leppiä ja koivuja, joiden norkkoja se käyttää ravintonaan.

Syksyn postimerkkiuutuuksia 1.9. ja 8.9.

POSTIMERKKIPALSTA

Syksyn uutuustarjonta alkoi ja alkaa maanantaisin viikon välein. Kyseisinä päivinä ilmestyy yhteensä 19 erilaista merkkiä eri kokoonpanoissa.

Tämän viikon maanantaina ehti jo ilmestyä 4-merkkinen pienoisarkki, jossa televisiosta tutut Duudson-hahmot esiintyvät. Vihon teemana on koulukiusaamisen vastustaminen huumorin avulla.

Arkin on suunnitellut Janne Korsumäki, merkkien postitusarvo on 1lk. eli 1 euro. Arkin hinta on siis 4 euroa ja EPK maksaa 4,70.

Tulevan viikon maanantaina eli 8.9. ilmestyy kolme eri julkaisua.

Vihkona tulee myyntiin neljä erilaista merkkiä otsikolla Syksyisiä pihapiirejä. Merkkien taustalla ovat ex-uutisankkuri Urpo Martikaisen maalaamat akvarellit mm. Mikkelistä.

Pienikokoisen vihon hinta on 4 euroa, EPK:n 4,70 ja merkit ovat siis 1. luokan tavaraa.

Vihkomuodossa julkaistaan myös uutuus nimeltään Taivaan merkit. Se sisältää peräti kahdeksan erikokoista ja -muotoista merkkiä, joiden aiheina on mm.tähtitiedettä. Nämäkin ovat 1. luokan hintaisia ja vihko maksaa näin ollen 8 euroa ja EPK 8,70. Taiteilija Nina Rintala, joka siis näyttää meille kirjaimellisesti taivaan merkit!

Ennakkotilauksista jo mainostettu Tom of Finland-arkki ilmestyy niin ikään 8.9. Taiteilija on oikealta nimeltään Touko Laaksonen (1920–91). Hänen laajasta tuotannostaan ovat suunnittelijat Timo Berry ja Susanna Luoto valinneet kolme miehekästä kuvaa julkaistaviksi postimerkeillä.

Merkkien maksuarvo on sekin 1 euro ja arkin hinta 3 euroa. EPK:sta pitää maksaa 70 senttiä lisää.

Erkki Urmo

NÄYTTELYT

KALAJOKI
Kauhavan maanantaimaalareiden taidenäyttely Tapion Tuvalla Matkailutie 3, 27.9. saakka.

KANNUS
Ristiin rastiin kierrätettyjä - näyttely. Anne Mottisen ja Tanja Känsäkosken yhteisnäyttely Galleria Justuksessa 29.9. saakka. Avoinna ma-ke 9-16, to 9-17, pe 9-15, su 13-16 Ristipistotöistä kierrätykseen.

KOKKOLA
Veikko Vionojan taidetta Roosin talo Pitkänsillankatu 39, 12.10. saakka. Näyttelyssä esillä Veikko Vionojan maalauksia ja piirroksia. Suomen päiväperhoset esillä Kiepissä Kokkolan luonnontieteellinen museo Pitkänsillankatu 26, 7.9. saakka. Suomessa tavatuista 119 päiväperhosesta esiintyy maassamme vakituisesti 97 (v. 2009). Nämä kaikki ovat edustettuina Armas Järvelän perhoskokoelmassa.
Life on a Leaf Galleria Visu Pormestarinkatu 2. Taiteilija Jan-Erik Andersson'in näyttely 17.9. saakka.
Martti Lukkarilan lasikaiverruksia ja keräilyesineitä Lohtajan kirjastossa Metsäpellontie 2 syyskuussa. Esillä antiikkia, astioita, ikoni, hajuvesipulloja ja sulkakyniä. Av. ma-to 13-20, pe 11-16, su 12-15. Järj. Klottumaakarit

NIVALA
Kohtauksia ajassa; Miia Tiilikaisen maalauksia, piirroksia, kollaaseja, keramiikkaa, koruja Tillarigalleriassa Kalliontie 21, 17.9. saakka.

OULAINEN
Oulaisten Valovoima ry 20 v. Juhlanäyttely, Anssi Hietaharju: 20-vuotis Valokuvanäyttely Väinölän taidetalo Väinölänkatu 1, 28.9. saakka.

VETELI
ArtOUTO- taidemyyntinäyttely Vetelin Taidekartanossa (ent. Emäntäkoulu) Emäntäkouluntie 30. ArtOUTO-näyttelyssä mukana olleita taideteoksia sekä Leena Salmelan taidetta. Näyttely puretaan 6.9. klo 15 - 17 ja 7.9. klo 10-16.

YLIVIESKA
Taidenäyttely useammalta näytteilleasettajalta Tapion Tuvalla 21.11. saakka. Teemana: Lakastuvaa. Järj. Ylivieskan alueen Kuvantekijät ry

TAPAHTUMAT

KOKKOLA
Pohjanmaan syöpäyhdistys/k-p: osasto Kerhoilta tiistaina 9.9. klo 18.30 Tervakartanon Juttutuvalla. Vierailijana Muistiluotsin muistiasiantuntija.
Deutschtreff Deutschtreff am 10.9. (Cafè Time, Isokatu 10) um 17.30 Uhr. Alle Interessenten sind herzlich willkommen !
Avoimet ovet 4.9 klo 9-12 tai 14-17. Keltaviirin päiväkoti, Mariankatu 8. On kulunut 40 v. siitä kun Keski-Pohjanmaan keskussairaalan päiväkodin kannatusyhdistys ry aloitti päiväkotitoiminnan.
Kerrostalokävely 4.9 klo 10 Hakalahdenkatu 71, Hakalahti. Tervetuloa leppoisalle kävelylle kaikkien talojen asukkaat.
Länsipuiston yläasteen ja Kokkolan yhteislyseon senioriopettajat kokoontuvat Amica-ravintolassa to 4.9., 2.10., 6.11. ja 4.12. klo 13.
Ulkoiluystävä-koulutus alkaa 11.9 klo 13. Kuusikummun palvelutalo, Kuusitie 20. Koulutuken kesto on (8t) ja kolme tapaamista. Saat tietoa ja taitoja iäkkäiden kanssa ulkoiluun ja turvallisuuteen.
Kokkolan Rintamaveteraanit Lauluryhmä vierailee pe 5.9. klo 13 Tervakartanon päivätoimipaikassa. Johtokunta kokoontuu samana päivänä klo 14 Tervakartanon Juttutuvassa.
Reiman maastojuoksut lapsille alkavat Ykspihlajan pururadalla 4.9. jatkuen joka torstai. Sarjat kaikille alken 4 v. Tervetuloa koko perheellä mukaan tutustumaan maastojuoksuun!

TOHOLAMPI
Satutuokio Toholammin kirjastossa alakerrassa 4.9 klo 10 Kirkkotie 2. Vapaa pääsy kaikille!

YLIVIESKA
Terva - Pohjolan musta kulta 4.9 klo 14 Ylivieskatalo Akustiikka, Koulukatu 2 B. Oulun maakuntamuseon kiertonäyttely.

PÄIVÄN SANA

Sinä tulet minua vastaan mukanasi miekka, tappara ja keihäs, mutta minä tulen sinua vastaan Herran Sebaotin nimessä. 1. Sam. 17: 45

TÄNÄÄN

Nimipäivät tänään:
Ansa
ortodokseilla Mooses, Irma, Irmeli

Nimipäivät huomenna:
Roni, Mainio
ortodokseilla Sakari, Elisabet, Liisa, Elisa, Elsa

Aurinko nousee:
Kokkolassa 6.19
(pimeys päättyy 5.27)
Helsingissä 6.21
Oulussa 6.06

Aurinko laskee:
Kokkolassa 20.32
(pimeys alkaa 21.23)
Helsingissä 20.16
Oulussa 20.27

TAPAHTUMAT
Tapahtuma- ja yhdistystietojen ilmoittaminen netissä **www.kp24.fi/ilmoitatapahtuma**. Tapahtumista on laajemmin tietoa KP24.fi:n tapahtumakalenterissa www.kp24.fi/tapahtumat.
Tiedustelut sähköpostilla **menot@kpk.fi** tai puhelimella **020 750 4400** / tapahtumat.

50 VUOTTA SITTEN

KESKIPOHJANMAA
KESKIPOHJALAISTEN TAANSKANNATTAJA

Keskipohjanmaa 4.9.1964

Emännän ääni

Perhon Mäkelässä oli juuri saatu heinänsiemen leikattua, sirpillä se oli täytynyt ottaa. Emäntä Aune Lassila oli yhdessä miehensä Eino Lassilan kanssa lähdössä hakemaan kaurakuormaa pellolta.

Kaura kun Perhossa joutaa korjattavaksi milloin tahansa, siitä tuli karjanrehua sen yön jälkeen, jolloin mitattiin – 6 astetta Celsiusta. Myös ohrasadon vei halla jokseenkin tyystin, mutta olkia kuitenkin tarvitaan karjalle kuivikkeeksi, joten korjuutyö on tehtävä. Ruista oli tänä vuonna kylvössä vain pieni pala kotipellolla, sen säilymisestä ei vielä tarkkaan tiedetä.

Emäntä Aune Lassila on tyypillinen pikkutilan emäntä Keski-Pohjanmaalta. Hänellä on hoidossaan paitsi kolme tervettä lasta, joista kaksi vanhinta käy jo koulua, suuri määrä karjaa, nimittäin 7 lypsävää ja lisäksi 11 päätä ns. joutokarjaa.

Isännän ja emännän lisäksi kuuluu talonväkeen isännän täti. Aikuista työvoimaa on siis vähänlaisesti. Navettatyöt kuten työt pellolla tehdään tietenkin yhteisvoimin, kuten nykyään on tavallista. Emännällä on kädet täynnä työtä, ja kun isäntä osallistuu aktiivisesti kunnallispolitiikkaan, jää emäntä mieluummin "päältäkatsojaksi".

Mäkelässä asutaan uudessa sievässä talossa, joka on ollut valmiina vasta parisen vuotta. Tila on kuitenkin vanha sukutila, jonka maassa nykyisten asukkaiden juuret ovat syvällä, jos niin voi sanoa.

– Eihän tästä tietenkään osaa mihinkään lähteä, vaikka sen ensimmäisen hallayön jälkeen tulikin sanottua, että eiköhän jätetä kaikki ja lähdetä yhdeksi talveksi etelän isännille sikopaimeniksi, pilaili isäntä.

Tällä, kuten monella muulla tilalla Perhossa on ensi talven aikana tosin turvauduttava ostoleipään ja ostoväkirehuun, mutta ihan näin huonosti eivät asiat sentään liene. Isännän mielessä kajastelee viljelysuunnitelman muuttaminen rehukasvivaltaisemmaksi, kuitenkin on otettava tässä tapauksessa huomioon talon vähäinen työvoima ja valittava kasvi, jonka vaatima työmäärä olisi mahdollisimman pieni.

– Apilahan se olisi AIV-rehukasvina kun vain saisi sen menestymään täällä, tuumiskeltiin tuvassa.

Kerro meille tapahtumastasi

Kerro meille millaista tapahtumaa olet järjestämässä.

Kerro tapahtumaan liittyvät tiedot verkossa osoitteessa www.kp24.fi/ilmoitatapahtuma. Tarkastuksen jälkeen tieto tapahtumasta tulee julki KP24.fi:n tapahtumakalenteriin sekä julkaisuperiaatteiden mukaan tapahtumapäivänä Keskipohjanmaa-lehteen.

SUDOKU

			5		
		5	4		
2				3	
	1				2
		1	2		
		6			

★★★☆☆

© & Distribution: www.knightfeatures.com / www.plb.dk sud_sl0101.tif

2	1	3	4	5	6
6	4	5	2	1	3
5	3	1	6	4	2
4	2	6	5	3	1
3	6	4	1	2	5
1	5	2	3	6	4

Sudokun ratkaisu huomenna.

Vieressä eilisen tehtävän ratkaisu.